

Zygmunt Dolczewski  
Historyk sztuki- rzeczoznawca  
Poznań

Opinia  
tycząca  
owalnego stołu klasycystycznego



**Obiekt:** stół owalny, klasycystyczny  
drewno mahoniowe – *acajou?*(masyw), drewno dębowe (częściowo konstrukcja i naprawy)  
wys. 74 cm, szer. 180 cm, gł. 152 cm

**Opis:** Stół owalny na czterech kantowych nogach zwężających się ku dołowi, zwieńczone prostym gzymsem, osadzone w kostce ze wspornikami. Oskrzynienie szerokie, klejone z listew, w części dębowych. Łączy się ono z kostkami na czop z kołkami unieruchamiające łączenie. Po obu stronach. płytkie szuflady o dębowej konstrukcji z mosiężnymi gałkami na czołach. Dna szuflad nałożone z naklejonymi ślizgami. Płyta masywna klejona z dwóch desek o prostej krawędzi. Na płycie, oskrzynieniu i nogach wpuszczone filety. W kostkach filety tworzą romby. Nogi u dołu osadzone są w mosiężnych kopytkach, z ruchomymi kulkami na końcach.

**Stan zachowania:** mebel był kilkakrotnie konserwowany. Spękania masywnej płyty, na odwrócie stabilizowane naklejonymi lub przykręconymi listwami lub deseczkami. Nowe jest osadzenie płyty na oskrzynieniu z małymi klockami. Nogi usztywnione klockami wklejonymi przy kostkach. Zapewne metalowe kopytka kulkowe są tu zamontowane wtórnie.

**Omówienia:** Stół klasycystyczny w stylu Ludwika XVI, lecz raczej wykonany poza Francją, gdyż nie wykorzystano w nim dekoracyjnych brązów, a wyeksponowano dość tradycyjne łączenia. Najprawdopodobniej ebenista który go zrealizował uczył się rzemiosła w Paryżu. Użycie rombów w kostkach oskrzynienia może sugerować, że powstał on około lub już po 1790 roku, gdyż taka dekoracja rozpowszechnia się w czasie Dyktoriatu. Niezwykła prostota form tego mebla i oszczędność dekoracji nadaje mu niezwykłą szlachetność. Zastosowana tu owalna płyta nie jest zbyt częsta – zazwyczaj takie stoły bywały okrągłe. Mebel tego rodzaju był centralnym punktem sali organizujący jej przestrzeń, lecz mógł służyć także do kameralnych, posiłków w mniejszych prywatnych pokojach stołowych. Dla łatwiejszego przesuwania mebla nogi są osadzone na kulkach. Uszkodzenia płyty wynikły z użycia masywnego drewna i przechowywania mebla w niesprzyjających warunkach.